

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐÀO MINH PHÚC

**NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC KIẾN THỨC
SINH HỌC ỨNG DỤNG THUỘC SÁCH GIÁO KHOA
CÔNG NGHỆ 10 BẰNG GIÁO ÁN ĐIỆN TỬ ĐA
PHƯƠNG TIỆN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

Thái Nguyên - năm 2012

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

Đào Minh Phúc

**NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC KIẾN THỨC
SINH HỌC ỨNG DỤNG THUỘC SÁCH GIÁO KHOA
CÔNG NGHỆ 10 BẰNG GIÁO ÁN ĐIỆN TỬ ĐA
PHƯƠNG TIỆN**

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn sinh học

Mã số : 60.14.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

PGS.TS. Nguyễn Văn Hồng

Thái Nguyên - năm 2012

MỤC LỤC

	Trang
Lời cảm ơn	i
Mục lục	ii
Danh mục chữ cái viết tắt	iii
Danh mục các bảng	iv
Danh mục các hình	v
MỞ ĐẦU	Error! Bookmark not defined.
1. Lý do chọn đề tài.....	Error! Bookmark not defined.
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	Error! Bookmark not defined.
3. Đối tượng nghiên cứu và khách thể nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
defined.	
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
5. Phương pháp nghiên cứu.....	Error! Bookmark not defined.
6. Giả thuyết khoa học	Error! Bookmark not defined.
7. Giới hạn nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
8. Những đóng góp mới của luận văn.....	Error! Bookmark not defined.
1.1. Tình hình ứng dụng CNTT trong giáo dục trên thế giới	Error! Bookmark not defined.
not defined.	
1.1.1. <i>Lược sử phát triển và ứng dụng CNTT trong dạy học</i>	Error! Bookmark not defined.
not defined.	
1.1.2. <i>Thành tựu áp dụng CNTT trong dạy học tại các nước</i>	Error! Bookmark not defined.
Bookmark not defined.	
1.2. Tình hình ứng dụng CNTT trong dạy học ở Việt Nam	Error! Bookmark not defined.
not defined.	
1.2.1. <i>Quá trình đưa CNTT vào dạy học tại Việt Nam</i> ..	Error! Bookmark not defined.
defined.	

1.2.2. *Hiện trạng sử dụng CNTT trong dạy học nói chung và dạy học môn Công nghệ 10 nói riêng tại Việt Nam hiện nay.....***Error! Bookmark not defined.**

1.3. Những thuận lợi - khó khăn khi ứng dụng CNTT trong dạy học sinh học nói chung và dạy học môn Công nghệ 10 nói riêng**Error! Bookmark not defined.**

1.3.1 *Thuận lợi***Error! Bookmark not defined.**

1.3.2 *Khó khăn***Error! Bookmark not defined.**

1.4. Giới thiệu phần mềm Lecturemaker 2.0 ..**Error! Bookmark not defined.**

1.4.1. *Tổng quan*.....**Error! Bookmark not defined.**

1.4.2. *Giới thiệu phần mềm Lecturemaker*.....**Error! Bookmark not defined.**

Chương 2. TỔ CHỨC DẠY HỌC KIẾN THỨC SINH HỌC ỨNG DỤNG THUỘC SÁCH GIÁO KHOA CÔNG NGHỆ 10 BẰNG GIÁO ÁN ĐIỆN TỬ ĐA PHƯƠNG TIỆN.....**Error! Bookmark not defined.**

2.1. Một số khái niệm cơ bản.....**Error! Bookmark not defined.**

2.1.1. *Kiến thức sinh học*.....**Error! Bookmark not defined.**

2.1.2. *Kiến thức sinh học ứng dụng***Error! Bookmark not defined.**

2.1.3. *Giáo án điện tử đa phương tiện***Error! Bookmark not defined.**

2.2. Nội dung kiến thức Sinh học ứng dụng thuộc SGK Công nghệ.....**Error! Bookmark not defined.**

2.3. Những thuận lợi và khó khăn khi dạy kiến thức Sinh học ứng dụng thuộc SGK Công nghệ 10**Error! Bookmark not defined.**

2.3.1. *Thuận lợi***Error! Bookmark not defined.**

2.3.2. *Khó khăn***Error! Bookmark not defined.**

2.4. Các nguyên tắc thiết kế bài giảng Công nghệ 10 bằng phần mềm LectureMaker**Error! Bookmark not defined.**

2.4.1. *Nguyên tắc thống nhất giữa mục tiêu dạy học và truyền thông***Error! Bookmark not defined.**

2.4.2. Nguyên tắc đảm bảo tính chính xác của nội dung dạy học và truyền thông	Error! Bookmark not defined.
2.4.3. Nguyên tắc đảm bảo tính vừa sức	Error! Bookmark not defined.
2.4.4. Nguyên tắc đảm bảo phát huy tối đa vai trò của các giác quan trong quá trình dạy học và quá trình truyền thông ..	Error! Bookmark not defined.
2.4.5. Nguyên tắc lấy không gian bù thời gian trong quá trình dạy học và quá trình truyền thông.....	Error! Bookmark not defined.
2.5. Quy trình thiết kế bài giảng Công nghệ 10 theo hướng tích hợp truyền thông đa phương tiện.....	Error! Bookmark not defined.
2.5.1. Xác định mục tiêu dạy học	Error! Bookmark not defined.
2.5.2. Phân tích cấu trúc nội dung dạy học	Error! Bookmark not defined.
2.5.3. Suu tâm, gia công sơ phạm và gia công kỹ thuật hệ thống tư liệu kỹ thuật số phù hợp với nội dung dạy - học.....	Error! Bookmark not defined.
2.5.4. Thiết kế kịch bản các giáo án để chỉ định việc nhập liệu thông tin vào phần mềm Lecture Maker.....	Error! Bookmark not defined.
2.5.5. Nhập liệu thông tin vào phần mềm Lecture Maker hình thành bài giảng điện tử.....	Error! Bookmark not defined.
2.5.6. Ví dụ minh họa quy trình thiết kế bài 27 “Ứng dụng công nghệ tế bào trong công tác giống”	Error! Bookmark not defined.
2.6. Tổ chức dạy học chương Sinh sản sử dụng TTĐPT	Error! Bookmark not defined.
2.6.1. Yêu cầu sơ phạm	Error! Bookmark not defined.
2.6.2. Phương pháp thực hiện	Error! Bookmark not defined.
2.6.3. Một số ví dụ tổ chức quá trình dạy - học trên lớp theo hướng sử dụng giáo án điện tử ĐPT	Error! Bookmark not defined.
Chương 3. THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM .	Error! Bookmark not defined.
3.1. Mục đích thực nghiệm	Error! Bookmark not defined.
3.2. Nội dung thực nghiệm.....	Error! Bookmark not defined.
3.3 Phương pháp thực nghiệm:	Error! Bookmark not defined.

3.3.1. Chọn trường, lớp thực nghiệm	Error! Bookmark not defined.
3.3.2. Bố trí thực nghiệm.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.3. Kiểm tra đánh giá.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.4. Tiêu chí đánh giá.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.5. Phương pháp phân tích kết quả thực nghiệm	Error! Bookmark not defined.
3.4 Kết quả thực nghiệm	Error! Bookmark not defined.
3.4.1. Kết quả phân tích 3 bài kiểm tra trong thực nghiệm .	Error! Bookmark not defined.
3.4.2. Kết quả phân tích bài kiểm tra sau thực nghiệm:	Error! Bookmark not defined.
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	Error! Bookmark not defined.
1. Kết luận	Error! Bookmark not defined.
2. Kiến nghị	Error! Bookmark not defined.
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

1.1. Xuất phát từ định hướng đổi mới phương dạy và học đã được xác định trong Nghị quyết TW4 khóa VII (1-1993), Nghị quyết TW2 khóa VIII (12-1996), và được thể chế hóa trong Luật giáo dục (2005), được cụ thể hóa trong các văn bản của Bộ Giáo dục và Đào tạo, đặc biệt là chỉ thị 14 (4-1999) với mục tiêu “*Lấy người học làm trung tâm*”[38].

Luật giáo dục, điều 28.2 đã ghi: “ Phương pháp giáo dục phổ thông phải phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của HS, phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, môn học, bồi dưỡng phương pháp tự học, rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui hứng thú học tập cho HS” [26].

Trong Nghị quyết Hội nghị lần thứ 2 khóa VIII Ban chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Việt Nam về định hướng phát triển giáo dục và đào tạo trong thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa đã ghi rõ: “ Đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục và đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện nếp tư duy sáng tạo của người học. Từng bước áp dụng các phương pháp tiên tiến và phương tiện hiện đại vào QTDH, bảo đảm điều kiện và thời gian tự học, tự nghiên cứu của HS” [6].

Bên cạnh đó Báo cáo kiểm điểm việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 2 khóa VIII và phương hướng phát triển giáo dục và đào tạo giai đoạn 2005 - 2010 của Bộ chính trị tại Hội nghị lần thứ 6 Ban chấp hành Trung ương khóa IX Đảng cộng sản Việt Nam (đã bổ sung hoàn chỉnh theo kết luận của Hội nghị Trung ương) cũng đã chỉ rõ nhiệm vụ hết sức quan trọng cho ngành Giáo dục và Đào tạo: “ Tập trung chỉ đạo đổi mới nội dung, chương trình, phương

pháp giáo dục theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, sử dụng CNTT tiếp cận với trình độ tiên tiến của khu vực và quốc tế, gắn bó hơn với cuộc sống xã hội, đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực của đất nước và các địa phương” [7].

Trong Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc Đảng cộng sản Việt Nam lần thứ X tiếp tục đề cập và nhấn mạnh về định hướng đổi mới phương pháp giáo dục: “ Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện; đổi mới cơ cấu tổ chức, cơ chế quản lí, nội dung, phương pháp dạy và học thực hiện chuẩn hóa, hiện đại hóa, xã hội hóa, chấn hưng nền giáo dục Việt Nam” [8].

Trong Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc Đảng cộng sản Việt Nam lần thứ XI: “ Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng phát triển đất nước, xây dựng nền văn hoá và con người Việt Nam. Phát triển giáo dục và đào tạo cùng với phát triển khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, đầu tư cho giáo dục và đào tạo là đầu tư phát triển. Đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục và đào tạo theo nhu cầu phát triển của xã hội; nâng cao chất lượng theo yêu cầu chuẩn hoá, hiện đại hoá, xã hội hoá, dân chủ hoá và hội nhập quốc tế. Khoa học và công nghệ giữ vai trò then chốt trong việc phát triển lực lượng sản xuất hiện đại, bảo vệ tài nguyên và môi trường, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, tốc độ phát triển và sức cạnh tranh của nền kinh tế” [9].

Định hướng dạy học hiện nay là lấy người học làm trung tâm, phát huy tối đa khả năng tự học của HS dưới sự hướng dẫn của GV. Hướng tới học tập chủ động, chống lại thói quen học tập thụ động. Tuy nhiên đổi mới phương pháp dạy học không có nghĩa là gạt bỏ các phương pháp dạy học truyền thống mà phải vận dụng một cách có hiệu quả các phương pháp dạy học hiện có theo quan điểm dạy học tích cực kết hợp với các phương tiện hiện đại.

1.2. Xuất phát từ vai trò của công nghệ thông tin trong giáo dục – đào tạo và yêu cầu cấp thiết của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giai đoạn mới

đã được cụ thể hóa trong Chỉ thị số 55/2008/CT- BGDĐT “*Đẩy mạnh một cách hợp lý việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong đổi mới phương pháp dạy và học ở từng cấp học*” [2].

Ứng dụng CNTT trong dạy và học, góp phần thực hiện đổi mới phương pháp giảng dạy, tích hợp ứng dụng CNTT ngay trong mỗi môn học một cách hiệu quả và sáng tạo góp phần phát huy tính tích cực tự học, tự tìm tòi thông tin qua mạng Internet của người học; tạo điều kiện để người học có thể học ở mọi nơi, mọi lúc, tìm được nội dung học phù hợp, xoá bỏ sự lạc hậu về công nghệ và thông tin do khoảng cách địa lý đem lại.

Triển khai công nghệ học điện tử (e-Learning) ngày càng được tổ chức mạnh mẽ. Cụ thể là:

- Tổ chức cho giáo viên, giảng viên soạn bài giảng điện tử e-Learning trực tuyến, tổ chức các khoá học trên mạng, tăng tính mềm dẻo trong việc lựa chọn cơ hội học tập cho người học.
- Khuyến khích giáo viên, giảng viên soạn bài trình chiếu, bài giảng điện tử và giáo án trên máy tính, trao đổi kinh nghiệm giảng dạy qua website của các cơ sở giáo dục và qua “Diễn đàn giáo dục” trên Website Bộ GD - ĐT.
- Xây dựng trên Website Bộ GD - ĐT các cơ sở dữ liệu và thư viện học liệu điện tử (gồm giáo trình và sách giáo khoa điện tử, đề thi trắc nghiệm, phần mềm thí nghiệm ảo, học liệu đa phương tiện, bài giảng, bài trình chiếu, giáo án của giáo viên, giảng viên). Tổ chức “sân chơi” trí tuệ trực tuyến miễn phí của một số môn học.
- Đổi mới phương pháp giảng dạy bằng ứng dụng CNTT phải được thực hiện một cách hợp lý, tránh lạm dụng, tránh bệnh hình thức chỉ ứng dụng CNTT tại một số giờ giảng trong cuộc thi, trong khi không áp dụng trong thực tế hàng ngày.